

[Justitsministeren.]

brug af skriftlig behandling er uheldig og ikke bør fortsættes. Der er ingen tvivl om, at det ikke vil være forsvarligt at gå tilbage til den arbejdsform, der gjaldt i 1949, og løsningen på spørgsmålet må da blive en deling af Højesteret. For at undgå en altfor stor udvidelse af dommerkollegiet må antallet af dommere, der skal medvirke i hver enkelt sag, nedsættes. Det har været indgående drøftet og overvejet, om tallet bør være 7 eller 5. Jeg nærer ingen betænkelighed ved, at tallet som i vore nabolande Norge og Sverige sættes til 5. Det står Højesteret frit i vanskeligere og vigtigere sager at anvende et større antal dommere, og jeg stoler på, at Højesteret nok i de sager, hvor der er grund til det, vil sætte flere dommere ind.

Med hensyn til forhøjelsen af grænsen mellem borgerlige landsretssager og underretssager skal jeg blot bemærke, at forslaget er begrundet i den stedfundne stigning i det almindelige prisniveau.

Idet jeg iøvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, skal jeg anbefale det til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Fr. Dalgaard: Det er faktisk ret opsigtsvækkende, at vi nu skal gå væk fra det gamle princip, at der skal være 9 højesteretsdommere i landets øverste domstol, for at den kan behandle en almindelig sag. Folketinget har ladet sig overbevise af ministeriets forslag, der jo bygger på Højesterets egen indstilling og også på højesteretsskrankens udtalelse. Jeg kan godt se, der er meget, som taler for, at denne deling af Højesteret må finde sted, men jeg beklager, at det har været nødvendigt. Når man deler Højesteret, er jeg meget tilfreds med, at det sker på en sådan måde, at det er to ligeberettigede afdelinger, der kommer til at fungere, så man ikke får nogle højesteretsdomme af een klasse og andre domme af en anden klasse; det bliver to ligeberettigede afdelinger.

Spørgsmålet om, hvor mange dommere der skal være i hver afdeling, har jo været genstand for stor diskussion, og der har været betydelig uenighed om spørgsmålet. Der har i Højesteret været et mindretal for, at tallet skulle være mindst 7, og skranken — det vil sige højesteretssagførerne — er enig om, at tallet skal være mindst 7. Ad-

skillige ordførere i det andet høje ting, vel egentlig de fleste, har udtalt, at det var ønskeligt, at tallet blev mindst 7. Jeg slutter mig til den opfattelse. Jeg vil pege på — det er der også andre der har gjort —, at det kan ligge sådan, at i en sag, der er kommet for Højesteret fra landsretten, har i landsretten 4 dommere stemt for et resultat, og den dom kan væltes af 3 dommere i Højesteret, dersom dette forslag går igennem. Det er ganske vist 3 dommere af høj kvalitet, men jeg synes alligevel ikke, det er helt tilfredsstillende. Jeg er egentlig ked af, at det ikke har været muligt for den højtærede justitsminister at få det lagt således tilrette, at der blev mindst 7 dommere i hver sag. Det ville formentlig betyde, at der skulle udnævnes nogle flere højesteretsdommere, men hvis det var nødvendigt, måtte man tage det med.

Vi har nu i en årrække levet under en retstilstand, som egentlig aldrig har været helt tilfredsstillende, nemlig den, at man er kendt med, hvordan der stemmes i Højesteret. Denne form for offentlig votering blev gennemført for ca. 17 år siden, og den ordning lever vi altså stadig under. Det har været sådan, når der var mindst 9 dommere i en sag og det er blevet kendt, at 5 har stemt for eet resultat og 4 for et andet, har manden, der tabte sagen, kunnet hævde, at der var 4 dommere med ham og 5 imod. Jo mindre tallet af dommere bliver, des mere prekær bliver situationen. Når en mand har vundet sin sag i en eller to instanser og derefter tabt i Højesteret, kan han sige: der var 3 af Højesterets dommere, der var imod, men jeg havde de 2 med mig. Jeg synes, det var bedre, om tallet var noget større, men det er man altså ikke nået frem til, og jeg kan kun beklage det.

Som sagen ligger, vil jeg imidlertid på mit partis vegne tilslutte mig det resultat, man er kommet til, men som det fremgår af mine udtalelser, er det ikke med særlig begejstring, at mit parti går med dertil.

Der er så spørgsmålet om, i hvilke sager retten skal beklædes af flere end de 5 dommere. Det er et punkt, som man også i folketinget har beskæftiget sig meget med, og man er altså standset ved, at det skal Højesteret selv afgøre. Jeg erkender, at det er vanskeligt i lovregler at fastsætte, hvilke sager der skal for et større kollegium end 5 og hvilke ikke, og det er måske nok det mest praktiske, at Højesteret selv finder